

Yleisten ja tiedonalakohtaisten strategioiden opettaminen

Opeta luetun ymmärtämisen ja arvioimisen strategioita hyödyntäen monipuolisia ja monimediaisia materiaaleja, jotka ovat tyypillisiä kyseisessä oppiaineessa. Nämä voivat olla esimerkiksi oppikirjoja, muita alan kirjoja, lehtiartikkeleita, blogitekstejä, kuvia ja valokuvia, graafisia kuvioita, rakennuspiirustuksia ja tilastoja ym.

Opeta yleisiä lukemisstrategioita eli opeta oppijoita

- miettimään, mitä he tietävät aiheesta ennestään
- asettamaan tavoitteita tekstin ymmärtämiselle tai tulkitsemiselle
- ennakoimaan silmäilemällä, mitä tekstissä sanotaan
- tekemään kysymyksiä tekstin mahdollisista aukkopaikoista
- tarkkailemaan ymmärtämistään
- lukemaan tekstiä tai sen osia tarvittaessa uudelleen
- tekemään yhteenveto luetusta kirjallisesti, visuaalisesti tai suullisesti

Opeta tiedonalakohtaisia strategioita eli opeta ja ohjaa oppijoita

- hyödyntämään kertynyttä tietopohjaa tekstien lukemisessa ja uuden tiedon omaksumisessa
- muotoilemaan oppiaineen tai alan kannalta olennaisia kysymyksiä
- kehittämään alakohtaisten käsitteiden hallintaa
- analysoimaan erilaisten tekstien kokonaisrakennetta sekä hyödyntämään tätä tietoa tekstien lukemisessa ja tuottamisessa
- havaitsemaan visuaalisesti ja kirjoitettuna tekstinä ilmaistujen asioiden yhteydet sekä hyödyntämään eri muodossa esitettyjä sisältöjä
- tunnistamaan tekstin pääajatuksot ja asioiden väliset suhteet esim. purkamalla auki monimutkaisia virkkeitä
- vertaamaan ja arvioimaan eri tekstien tai tekstin osien asiasisältöjä
- soveltamaan alakohtaisia tiedonmuodostuksen tapoja tekstin väitteiden arvioimisessa

Tekijät:

Sulkunen, S., & Saario, J. (2019). *Yleisten ja tiedonalakohtaisten strategioiden opettaminen*. LUKILOKI-hanke 2018–2022. Jyväskylän yliopisto.

Lähde (mukaillen):

Lee, C. D., & Spratley, A. (2010). *Reading in the disciplines and the challenges of adolescent literacy*. Carnegie.